

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXIIII. Egressi autem pharisæi, statim unà cum Herodianis
consilium inibant aduersus eum, ut illum perderent. Iesus autem cum
discipulis suis secessit ad mare, & ingens multitudo à Galilæa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](#)

Item peristere Nehemias exemplum docet, quod Imperatores Christianos olim securtos fuisse legimus. Nchem. 12.
Exclus enim Lome & Antebenij lex, cuius hec verba sunt: Dies festos, maiestati alijsimi dedicatos nullis voluptatibus occupari, neq; ullis exactiōnū vexationibus prophanari. Dominicum item Lex imperato-
rum de die do-
domper hortorabilem decernimus venerandum, ut à cunctis executionibus excusetur, nulla quen- minico.
quam rigat admonitio, nulla fiduciōnū flagitetur exactio, taceat apparito, adnotatio doliteat;
ille dies à cognitionib; alienus. Item: Nec huic tamei religiosi die otia relaxantes, obſcenis qui
publice patimur voluptatibus detineri. Nihil eodem die vindicta sibi ſcena rheat alia; aut Circenſe
tamen, aut ferarum lachrymoſa ſpectacula, etiamſi in nobro oru aut natali celebranda ſolemnia
muiderit, differatur. Amitionem militia proſcriptionemq; patrimonij ſuſtinebit, si quis vnguam
in diſto ſpectacula interfeſe, vel cuiuscunq; iudicis apparitor p̄ rectu negoſi publici ſeu priua-
tis que lege hac statuta ſunt, crediderit temeranda. Hęc olim Christiani principes curarunt. At
huius rix episcopis curae ſunt. Regnat ergo peccandi libido & avaricie ſtudium, quod fit, ut Deus
menim ſuīnuminis contemptum horrendis penis veſicatur.

Porro priuſquā dicendi finis fiat, noſtre reſtitutiōnē mysteriū conſiderari debet, quod p̄. Typus noſtri
eū miraculo adumbratur. Eſc; enim homo iſte typus omnium noſtrorum, quorum dexterā, id eſc; reſtitutiōnis
vires & facultates bene operandi, ex ingenita corruptione exaruerunt, & ita mutilatae ſunt, ut ex
iob ipſi non ſinus idonei, ad cogitandum quidem. Acerbius tamē adhuc & miſerior illorum
aditio eſc; qui humani traditionis ligati, in libertatem ſpiritus eluctari non poſſunt. Hisce om-
nia Chriftus medecus, qui verbi ſui gladio humānarum traditionis vincula ſoluit & abſtindit, 1. Pet. 2.
et cuius verbi ſimil caleſta illius regenerationis ſemen eſc; ex quo renati nouas vires concipiuntur, Philip. 4.
vix Chrifti poſsimus omnia, et eidem inſi in illo fructus dignos feramus. Hunc ergo amplectamur,
et eueni frumento ſabbato, quando in cœlos translati cum illo viuemus & regnabimus; cui debetur
iudicio, honor, gloria & potefas in æternum. Amen.

Egressi autem pharisæi, statim una cum Herodianis confilium int̄-
bandi aduersus eum, ut illum perderent. Iefus autem cum discipulis suis
ſeculſit ad mare, & ingens multitudine à Galilaea ſecuta eſt eum, & ab Iudea, & ab Hierosolymis, & ab Idumæa, & trans Jordanem, & qui circa
Tyrum habitabant & Sidonem, hominum multitudine magna: qui cum
audirent quæ faciebat, venerunt ad eum. Et iuſſit Iefus discipulis suis,
ut nauicula ſibi deſerueret propter turbam, ne ipſum premerent. Mu-
ltos enim ſanauit, ita ut irriterent in eum, quod illum tangerent, quo-
quot flagelli tenebantur. Et ſpiritus immundi, cum illum uiderent,
procedebat ei, & clamabant, dicentes: Tu es filius Dei. Et ualde inter-
minabatur eis, ne ſe manefiſtum facerent.

Quemadmodum Chrifti Iefu erga nos ſtndium & immensa beneficia Euangeliæ diligenter Argumentum
commemorant: Ita mundi quoq; ingratiudinem deſcribunt, qui (ut Ioannes ait) in ſua ve- & uſus pre-
uentum recipere nolunt. Nobis verò hic omniū illorū uifus eſc; ne offendamur, quando eadem in-
tis loci.
uitiūdine mundus hodie etiam aduersus Chrifti doctrinam pugnare videmus. Quò campimiſ re-
ferti debet preſens historia. Postquam enim narravit Marcus, ut veram ſabbati rationem Chriftus
tradidit, & doctrinam ſuam miraculo conſirmaret: modò quid aduersus illum pharisæi tentarint
pradiuit, docens ſimil quid præterea ille fecerit, quamq; vani fuerint hostium ipſius conatus. Que ſi
per ſingulas partes conſiderentur, noſtra cum iuſtiſtione iuia conſolationi plarimum ſeruent.

Principiū pharisæi producuntur, qui (ut Lucas ait) amentia repleri, vna cum Herodianis de-
Chrifti occidente conſultarunt. Eſc; hoc exercabiliſ impieatis exemplum, quando illum occiſum uo- 1. Pharisæi de-
lante, qui de re omnibus cognita necessaria amiciſimè diſputarat, nec quicquam in illis dixerat con- Christo occi-
tendioſius, & inſuper homini mifero & calamitoſo maxiſi beneficij auſhor fuerat. Sed vulgo re- tante.

LUC. 6.

gnat ingratis hæc inter eos, qui suis potius affectibus indulgere, quam Dei glorie & proximorum saluti studere solent, & vinam non hodie multa eius generis fuerent ab illis, quibus omne summae rium, & viueros salutis thesauros Christus per Evangelij sui prædicationem offert. Constatu nè eouis progressam esse multorum impietatem, ut cum scelera quævis & sceleratos impunis gale permittant, sicut Christi professores ferro & igne persequantur.

Qui & quales
ferè Christi bo
nes sint.
Matth. 6. 23.
Luc. 18.
Lib. 2. de bello
Iud. cap. 7.

At probe obseruandum est, qui & quales aduersus Christum consultauerint. Primi bie tem pharisei, qui (et alibi diximus) proprie iustitiae fiducia turgebant, & se in manu exteme sanctissima furo renditabant. Consultant autem cum Herodianis, quos veterum nonnulli sic distinxerunt, quod Herodem Messiam & olim promissum salvatorem esse crederent. At cum nullum eum scilicet mentionem faciat Iosephus, qui aliis omnes diligenter descripsit, verisimilior mibi videtur eum sententia, qui illos Herodis regis auxilios suu publicos ministros & officiales (ut vocant) fuisse dunt; homines nimis carnales, & verisimiles, & iuxta regis sui exemplum libidinis & voluptatis deduci, & quorum precipuum studium erat, ut cum Caesaris tum Herodis tyrannidem, opes populi Dei libertate, tuerentur. Quare non dubium est, illos phariseos exos & iniurios fuisse, si quid illi tam diuini cultus quam populi assertores accerrimi haberi vellent. Nunc tamen cum ipsi consilia sua communicante ad opprimendum Christum, cuius doctrinam magis quam tyrannos considerant, patet hinc, qui nam semper veritatis hostes futuri sunt; hypocrita nimis infirmi, in mundo seruire in animum induixerunt. Ut enim priores illi hypocritam suam argu & mandati nolunt, ita alteri disciplinam nullam ferre possunt, qua in officio continentur. Simile exemplum Actis habetur, ubi Iudei, quos propositus legis zelus vrebant, hominum peccatorum & inuidi opera aduersus Paulum Thessalonicae vi sunt.

Sed imprimis prodest, videre, ut se in praesenti gesserint pharisei. Primum amentia repleta, quando non habent quod Christo respondent. Deinde execunt, quasi altius acti. Mos sibi levigunt, quorum operam sibi profuturam putant, et si illos cane & angue peine oderint. Expressus haec pulchre hostium veritatis ingenium & artes. Amentes & insanii sunt illi, si quando locutus est verbi Dei præaudere vident, quia tenebras, quibus suam nequitiam occultare solent, discurui. Atque tamen bunc suum furorem dissimulare nonunt, & quasi aliquid agendo veritatem opprimente nolum quadrare. Et tanta est huius illorum odij vis, ut facile cum omnibus alijs conuenientibus, quos alii quam maxime oderunt, modò in hac causa illos sibi auxilio fore offerre possint. Sicut quoq; cum Saducæis & Herodianis pharisei collidunt. Et quando Christus captus fuit, ad eis ipsum sacerdotes, scribas, seruos, milites & pseudopostulum Iudam conuenisse legimus, quia non sese non modò vita conditione, verum etiam gente, doctrina, studijs & fidei professione fuerint differentes. Huic simile est, quod hodie episcopi & monachi, cum mundo mortui & plane spiritus haberi velint, cum principibus & militibus confirant, & sepe in medijs castri agant, unde acies iamianas dimicaturas volunt, modò Christi prædicationem opprimere possint. Sunt hec vero crebro meditanda, non ut ipsi quoq; odio mutuo cum nostra fidei aduersariis certemus, sed ut certes facti, illorū invidi minus capiamur. Nec enim blanditias aut fucatis promissionibus cedentes, contentionibus quibus interdum seinduntur fidere conuenit: quando confit illi implacabilis ultimus alta mente repotum atere, & si quia se offerat occasio, faciliter cum quibusvis posse conuenire, non veritatis causam opprimant. Interim verbi Dei diligentia meditatione & precibus credere nos excedamus, & sancte in Christo concordie studeamus, cuius finis & scopus sit indefissum propagandatio

II. Discedit
Christus ab in
gratis.
Matth. 10.

Impij aduersus Christum nihil prophetarum & Apostolorum exempla, quos hoc olim facti esse legimus. Interim consultationes eius offendiculi causa est apud eos, qui à nostra autoritate dependent. Primum huc non paucus plenus est, quod impios suis consultationibus nihil aduersum Christum proficeret videmus, scilicet David in Psalmo secundo prædictus. Ut enim hic incolamus eundem, ita illum alibi quoq; non semel medios hostes euasiſſe constat. Quid, quod ne mortuum quidem in sepulchro deinceps penetraverit, multa

Id primi gloriose resurrectionis ipsius praecones sunt? Quid ergo hostium confusis & conatibus ter-
runtur? quid vero diquo periculo trepidamus? Quia meminerimus potius eandem verbi quoque &
actus Christi conditionem esse. Nam & illud aeternum durat, & haec Dei manus insculpta illius
predicatione rara erit, sicuti prophetarum & ipsius Christi oracula testantur. Vide Isa. 40.49. Ioan. 16.
Matth. 28. Et.

Porro subiectus hiz noua historia, qua hoc ipsum plenius illustrat. Christum enim ad mare dicit III. Turba multa
glossam ingenii hominum multitudine sequitur, vnde ad illum confluentum, non ex Galilaea modò & te Christum je-
sus, verum etiam Iudaeos, & ex Tyri atque Sidoni filios. Ita vero gentium vocacioni praelu-
guuntur. Iudeos, & Iudeis cui digito monstrare immensum Regni iudicium, quod nimurum ipsi-
tum & iudeos
super inobedientiam reuelatis, genes in populi Dei consortium ingressur & effient: quod fore olim pro-
rum repudio
nata non semel denuntiarunt. At quod Iudeis accidit, hoc ipsum expectent quotquot Christi ipsi preludiar-
Deut. 32.
Et Euangelium appropinquante rejecunt. Diccedet ille, & simul regnum Dei ab illis auferet, nec Hos. 1.2. Et cetera.
propera ecclesia caret, sed mox innumeros inuenies, qui occulto spiritu motu excitati vnde ad
dilem concurrant. Eo enim regni Christi fors est, ut persecutionibus potius propagari et augeri, quam
ad opprimi vel in arctum redigi soleat. Et sicut per Christi sanguinem ecclesia plantata est: sic ea-
dem martyrum Christi sanguine rigatur, & qui prius in una vel gente vel urbe Christum profite-
lentur, persecutionis procella dispersi, illius fidem & doctrinam longè lateq; diuulgant. Exemplum
currit prima persecutione Hierosolymis aduersus Apostolos excusat a habemus. Lapidatur Ste- Acto. 7. Et cetera.
planus, in carcere trahuntur viri & mulieres, multi viri discedunt: sed ex occasione uniuersa Iu-
lia & Samaria Euangelij doctrina illustrantur. Factum est idem, quando Romani Impera-
tore suis editi contra ecclesiam fulminariunt, & omnes prouinciarum praefides in Christianorum per-
niciem armarentur. Tunc enim alij quidem dispersi, doctrinam fidei apud exteriores predicauerunt, qui
les illas nondum invaserat; alij vero comprehensi & diris enecati supplicij, exemplo suo multos ad
diligendissimum doctrinam cuius considerationem excitarunt: multi item, qui persecutionis meru in de-
fensione & feedebant, illuc affidua scripturarum lectione instructiores facti, postea a maiori cum alacritate
fuerunt & docuerunt & confessi sunt. Neminem ergo terrene mina & conatus tyrannorum, quando
non defuit nostri seculi exempla quibus hoc verum est, abunde probatur.

Est autem hic cum primis memorabile populi ad Christum concurrens studium. Poterat enim Studium uere
illorum multa abstergere & remorari, ut pote labor, sumptus & quod propter phariseorum infidias res piorum in Chri-
stum pericolo coniuncta esse videretur. Sed omnia vincit veritatis amor, ubi ille semel animo conce-
fiscoquendo.
pus fuit. Et tales secessores requiret Christus, qui contempta hominum auctoritate quantacunq; Luc. 14.
& omnium periculorum meru deposito, ipsius omnibus, que in mundo habent, anteponant. Quid ve- Matth. 10.
rino fribili in Christo quæserant? Vt illum audirent (inquit Lucas) & a mortibus suis sanarentur.
Luc. 6.
la Christi igitur veritatis doctrina queri debet, qua simul vera & perfectam salutem nobis offert.
Habet et solus (ut Petrus ait, Ioan. 6.) verba uita eterna: & bunc nobis à Deo doctorem esse da- Deut. 18.
tam, omnes scripture docentes, & quidem non vulgarem, qui inani tantum verborum sono aures ho- Is. 66.
mum fricat, aut humanis traditionibus circunducat: sed qui verba uita eterna habens, in ipsis ho- Matth. 17.
mum mentes penetret, et veritatis cognitione illustratas sibi sub fidei obedientiam vendicet, simul q; loau. 6.
hunc sua certos reddat omnes, quotquot ipsum vera fide amplexantur. Vide Christi verba Ioan. 5.
Amen dico vobis, omnis qui audit verba mea, & credit ei qui misit me, habet vitam eternam, &c.
Et Cornelio Centurioni angelus dicebat: Mitte aliquos Ioppam, et accesse Simonem, qui cognominatur
Petrus, qui tibi dicere verba, per quæ serueris & tu & tota domus tua. Quod Paulus quoq; respi-
cias, Euangelium dicebat esse potentiam Dei ad salutem omni credenti.

Nec minus obseruandum est, quod illos votorum compotes factos esse ostenditur. Ei si enim im- Christus ad se:
pertum nimis in Christum irruat, adeo ut nauticulam sibi deseruire velit, qua paulum à littore subuenientes anti-
metu irruentes turba imperum declinerit: amicè tamen excipit, & omnibus medetur, quotquot mor- cè excipit.
bit flagellabatur, & a spiritibus immundis diuexabantur. Quod ne quis aliena virtute effectum
fuisse putet, Lucas salutiferam illam virtutem ex ipso egesam fuisse scribit. Eluent ergo hic simili-
bonitas Christi & eiusdem immensa potentia. Vt enim ad se inuitat omnes qui laboran & onerati Matth. 14.
sunt; ita neminem ad se venientem rejicit. Idem vero salutem conferre potest perfectissimam. Quia Ioan. 6.

**Iohn. 2.
Gen. 3.**

enim morbos pellit, quorum origo ex peccato est, & quibus peccatum carnem flagellat & celegit Deus, peccata quoque tollat oportet. At idem spiritibus quoque immundis imperat, qui servitum suum illo procident, & cum tremor Dei filium agnoscent. Ergo is ipse est, qui serpentis caput inculcare debuit, sicuti primis parentibus olim Deus promiserat. In praesenti tamen spiritus immundus non patitur, cum quia tempus manifestatio ipsius inter gentes nondum aderat, tum quod dignum est, diaboli mendaciorum patris testimonio eum commendari, qui aeternus est Diabolus. Nec admittendum fuerit, ut diaboli testimonium Christi & virtutem nostram salutis cuius suspectam faceret, sicuti alibi copiosus a nobis dictum est. Nostrum fuerit, simili studio Christus sectari, & curare ut per fidem contactum ipsi viviamur. Ita enim fiet, ut ipsius merito a peccato freed & diaboli tyrannie liberari, in ipso & cum ipso eternum viviamus. Illi debetur benedictio, gloria & potestas in eternum. Amen.

H O M I L I A X X V.

Et ascendit in montem, ac uocat ad se quos uoluit ipse, & uenerunt ad eum. Et fecit duodecim, ut essent secum, & ut emitteret eos ad prædicandum, ut p haberent potestatem sanandi morbos & cuncti da monia. Et imposuit Simon nomen Petrus: & Iacobum filium Zebedaei, & Ioannem fratrem Iacobi, & imposuit eis nomina Boanerges, quod est, filii tonitruis: & Andream, & Philippum, & Bartholomaeum, & Nathanaeum, & Thomam, & Iacobum Alphai filium, & Thaddeum, & Simonem Cananeum, & Iudam Iscariotem, qui & prodidit illum.

**Argumentum
& usus pre-
sentis loci.**
Ioan. 15.
Marc. 1.
Lucas 4.

In nomine Dei beneficia, nullum posse filium Iesum Christum, præstantius & salutarius est, quod verbum suum miseris mortalibus manifestari dignatur. Per hoc enim de sua voluntate edocet, sicut nos ipsi amicorum loco esse testatur, & simul miseros nos & indigatos ad regnum aeternum confortum colligit. Non temere ergo Christus Iesus docendi munus ad se quoque pertinet, & se illius ergo in mundum venisse testatur, sed docendo potissimum exercetur, quam diu in terris satius est. At quia ille, quoad humana natura conditionem, solus omnibus locis finali sufficiens poterat, & peracto nostra redemptione negotio terras erat relicturus, certos aliquot dispergit, quos ad prædicandum emitteret, & quorū ministerio Euangelij doctrina in toto terrarum vulgaretur. De horum electione in praesenti Marcus agit, qui locus non modo de Apolloniano, Ecclia, verum etiam eius ministerij ecclesiastici ratione nos indicare doceat. Quare singulatius diligenter inspexisse non parum proderit.

Primum eius negotij author proponitur, *Dei filius Iesus Christus*, qui solus & non aliis hominibus ministerio adiutus, Apostolos hunc elegit. Unde patet ministerium verbi, non humanum inueniunt, sed diuinum institutum esse. Ut enim duodecim hosce Christus ordinavit, ita etiam olim suo spiritu prophetis adiuit, & nunc etiam ecclisia sua Apostolos, doctores & pastores docuerunt. At quia de hoc supra diximus, paucula hac modo sufficiente. In praesenti vero Christus uidentur & indefessum studium confederari debet, quo inflar optimi patris familiæ sua doceat, id est, Ecclesia proficit, ne posse ipsum est terris discelsum electi salutis doctrina desinuantur. Ita non suo exemplo omnes illos officij admonet, quorum fidei & cura ecclisia commissa est: ut nimis non contenti, si ipsi fideliter doceant, verum etiam de successoribus coguent, quorum opera verbi doctrina in ecclisia conserueretur. Fecerunt hoc ante Christum incarnationum præstantissimi prophetarum, Samuel & Heliæus, quos discipulis pluribus conuixisse, & illos priuatum instituisse, scilicet hisce testatur. Et per Amos prophetam Iudeis hoc grauissimum criminis loco Deus obiicit, quod Nazarites suis vinum propinarint, id est, quod sibi & verbi ministerio consecratos inuenient educatione indebet, tiori corrupserint, & intemperantia affuefecerint, ut in ipsis verbi doctrina in contemptum renunt. Fuit ergo haec res omnibus seculis cura ipsi religionem saluam esse voluerunt: & hoc sui officij considerunt sanctissimi reges & principes, quorum liberalitate collegia & monasteria fundata atq[ue] statuta sunt, ut in illis aliantur & influantur bona indolis atq[ue] seruantes, quibus aliudque occulta